

■ TRIBUNA POLITICA

Dumondas actualas e svilups futurs da nossas vischnancas

DA BARBARA JANOM STEINER,
PRESIDENTA DA LA REGENZA*

Er ha gî lieu en l'Arena a Cazas la terza dieta da vischnancas. Var 250 represchentantas e represchentants da las vischnancas èn sa scuntrads ad in barat multifar d'infurmaziuns e d'ideas. L'occurrènz – che nus organisain mintga dus onns – è stada per mes departament l'occurènz d'orientar davart dumondas actualas e davart svilups futurs che pertutgan directamain nossas vischnancas. Temas hai gî avunda. Pertutgadas spezialmain èn las vischnancas en connex cun ils svilups da la forza idraulica e dals tschains d'aua. Davart quest tema ha referì mes collega da la regenza *Mario Cavigelli*. En moda bunamain filosofica sun jau ma dumandada tgenin che saja il dretg «pretsch» per utilizar la resursa «aua», ed jau sun vegnida a la conclusiun che quel na correspunda en l'avegnir eventualmain betg a la dretga «valor». Las discussiuns davart il tschains d'aua mussan quant difficil ch'igl è da manar sin plaun naziunal ina discussiun che pertutga (almain en il chantun Grischun) considerablmain ils interess da las vischnancas. Qua vala ina vusch grischuna unitara bier.

En moda gist uschè filosofica pudess ins ussa scriber davart il cuntegn e

davart ils cunfins dal federalissem svizzer ch'è stà ina benedicziun per la Svizra. Perquai m'engasch jau cun forza per che quest federalissem, en spezial cun tempragrischuna, vegnia rinforzà er vinavant. En quest regard ha mes departament pudì instradar e realisar ils ultims onns projects federalistics impurtants. Suentar la revisiun totala da la legislaziun da finanzas, suenter la refurma da vischnancas e dal territori e suenter la refurma da la golvaziun da finanzas stat il proxim mais in ulteriur project impurtant sin l'agenda dal cussegl grond: La revisiun totala da la lescha da vischnancas che ha gia passa 40 onns. Ina pre-deliberaziun intensiva ha gî lieu. Ussa spetg jau cun tensiun co ch'i vegn a tunar en il cussegl grond. Jau m'engasch cun plaschair e cun energia per che nossas vischnancas survegnian ina lescha moderna e bain chapivla che tegna quint da las relaziuns grischunas e da l'autonomia communal tradiziunalmain gronda.

Jau demuss a las vischnancas mes respect e mia reconuschientscha ch'ellas han sustegnì e realisà cun premura las refurmas d'enfin ussa. Perquai meritan las vischnancas er che nus ans occupian seriusamain da las consequenzas. La regenza ha incumbensà l'uffizi da vischnancas d'elavurar in rapport davart l'efficacità da la refurma da la golvaziun da finanzas sco er davart l'efficacità da la refurma da vischnancas. Quest ultim duai resguardar er l'olma dal pievel. Sche Vus vivais en ina vischnanca che ha fusiunà dapi l'onn 2008, lura avais Vus survegnì ils ultims dis posta da mai cun la supplica d'As participar a l'enquista da la populaziun. Da tut quai spetg jau enconuschientschas impurtantas ed jau As supplitgesch da communitgar sche pussaivel Vossas experientschas. La refurma da vischnancas è in lung process cun effects per l'avegnir. Jau sun engraziavla che la populaziun grischuna è pronta per refurmas. L'uman ha in basegn da relaziuns stabilas. Ma sco ch'il cusseglier federal Beraset ha ditg ils 31 da fanadur 2017 sin il Pass dal Güglia cun ina tscherta raschun è la stabilitad il resultat da process dinamic»

* Barbara Janom Steiner è scheffa dal departament da finanzas e vischnancas.